

MAROSI GYULA
Amit megeszel

Azt állítja a mondás: „Amit megeszel, az vagy.” Szellemnek mindenképp tarthatjuk – hát, igen: ha se égen, se földön a közelben márvány, csak sárból paticsolhatsz magadnak házat, és abból, akárhogy ügyeskedsz is, sohase lesz Akropolisz –, de ha az igazságtartalmát vizsgáljuk, alaposan elbizonytalanodunk. A mindennapi tapasztalat az igazságát látszik erősíteni: ha csak egy futó pillantást vetsz a veled szembejövőre, pontosan tudod, ez bizony itt egy krumpliember, az meg egy cupákember, az a csapott fejű meg, kétségtelen, egy hotdogember. Ugyanilyen könnyedén felismered a pacalembert, a csirkefarhát- vagy a káposztaembert és a napjainkban egyre gyakrabban felbukkanó szárazkenyérembert. Pontosító definíciójukkal nem érdemes kísérletezni, ez esetben hagyatkozhatasz élettapasztalatodra és megérzéseidre, ugyanolyan jó eredményt adnak, mint bármilyen tudományoskodó eljárás. Valószínűleg azért van ez így, mert az emberi táplálkozási szokások kultúrák termékei, és a veled szembejövő egyeden valójában az általa hordozott kultúrkör lenyomatait ismered fel, és ez alapján következtetsz a beleiben tekergő, félig már megemésztett szalonnás székelykáposztára. Előfordul, hogy első látásra még bizonytalan maradsz: várnod kell kicsit. Az első jellemző mozdulatra, feléd irányuló pillantásra, nyikkanásnyi megszólalásra. Az első magabiztosan laza vagy éppen görcsösen merev, esetleg agresszíven hirtelen kézmozdulatra, tenyérvakarászásra vagy ujjak tördelésére, egy suhanó pillantásban is felismerhető megvert kutya, hízott sertés, öszvér vagy krokodil jellegre, vagy éppenséggel valamilyen genetikai mélységű ürességre, a kibocsátott hang színére, ritmusára, spontaneitására vagy eme szükségtelen helyzetben is siralmas mesterkéltségére. Ennyi plusz információ után egészen biztosan nem tévesztesz össze egy szerény mosolyú, a Hajdúságban elhíresült, gátlástalansággal bezsírozott libazsírembert mondjuk egy tökéletes reménytelenségben recsegő szárazkenyéremberrel. Bizonyos következtetéseket levonhatunk az illető testi megjelenési formájából, de ezek csak kiegészítő jelzések lehetnek – tudjuk: az Isten nem bottal ver –, ezen a terepen eshetünk legkönnyebben az előítéletesség bűnébe. Természetesen előfordulhatnak furcsa kereszteződések, mutációk, többes identitások, amelyek alaposan megnehezíthetik a dolgunkat, de: élettapasztalatunk és megérzéseink csak olyan ritka

esetekben jelentenek teljes csődöt, amikor a megfigyelt személy semmiféle kultúrkörhöz nem tartozik, valójában jelleme sincs, mely valahová besorolná. Élete minden percében valamiféle szerepet játszik – talán még a legintimebbekben is: hohó, de ne gondoljunk bele, még alantas ösztöneinknek sem sok örömük telnék benne –, a túlélésért küzdő állati ösztönök szintjén zseniálisan, de mivel emberek vagyunk, nem vadak, elmék vagyunk, igényeljük a bensőből való vezérlést, az ilyen alakokkal nem tudunk mit kezdeni. Legjobb, ha messzire elkerüljük őket. Nagy bajokat hozhatnak ránk.

Viszont: mivel a mondás, nem nehéz felismerni, tartalmaz valamilyen minőségi különbségre való utalást, szellemességét nem tagadva, igazságérzetünk zsigerből elutasítja. Hogyan is lehetne minőségében nagyságrendekkel alacsonyabb rendű egy napi nyolc órát robotoló, gyermekeit példásan nevelő, de krumplilevesen és zsiroskenyéren vegetáló nő, mint egy mellbőre alá tekintélyes méretű szilikonpogácsákat gyömöszöltető, feltöltött ajkakkal és tomporral pózoló, csak lazacon és ráksalátán élő – hogy a politikai és társadalmi jelenségeket agresszíven megkövetelt „korrekt” nyelvezetten fogalmazzak –: playmate? De vigyázat! Legyünk óvatosabbak az efféle zsigerből megnyilvánuló értékítéletekkel! Lehetünk miattuk – úgy, mint a sicc! – begyepesedett agyú vén hülyék, provinciálisak, trendibunkók, és ha a köznyomorodást elfedni kívánó műbalhé úgy kívánja, akár homofókok vagy rasszisták is. A magunk kultúrkörébe otthonosan berendezkedve nem árt néha kitekingetni a világra: sohasem tudhatjuk, hogy az emberi jogok kiterjesztéséért folytatott, világméretű neoliberális hadjárat hol tart éppen. Hogy az állandó minősítésünkre felkent személyek, anyagi érdekeikkel láthatóan jól átszőtt hisztériájukat mely fokozatban tartják célszerűnek működtetni.

És nem fogadhatjuk el a mondás egészen egyszerű, primitív módszerrel való szó szerinti értelmezését sem. Mert például: egy, az ország javait és érdekeit idegen hatalmaknak és nagyrészt idegen érdekeknek gátlástalanul kiszolgáló hazaárulót (Magyar Értelmező Szótár: hazaáruló = a haza iránti köteles hűség megszegése) méltán nevezhetünk szareembernek, ebből semmiféleképpen nem következik az, hogy egy efféle alak emberi vagy állati eredetű ürülékkel táplálkoznék. Főként, hogy eleve azért lett hazaáruló, mert az anyai kebeltől való elválasztása óta ezen a táplálékon él.

Elmélázva a fenti, csak úgy előköválygó gondolat felbukkanásán, némi röstelkedést érezünk, már csak neveltetésünk okán is, hogyan fordulhat meg a fejünkben efféle gusztustalanság, még ha egy, a haza iránti köteles hűség megszegőjéről van is szó. Némi nyugtalansággal,

de magunk iránti kíméletlenséggel kutatva az okát, semmiféle más elfogadható magyarázatot nem találunk rá, minthogy bizony itt a „genius loci” diadalmaskodott. Ugyanis a jelenlegi Magyarországon élve – úgy, ahogy –, és – bárhogy is szeretnénk –, nem vonhatjuk ki magunkat a közösségünket ért változások hatásai alól, lassanként kezdjük átvenni, sőt, minden korábbi jó ízlés diktálta gátlásoktól szabadulván használni a rendszerváltásnak nevezett folyamat során kialakult, úgynevezett elitünk életvezetési, erkölcsi és kommunikációs mintáit. Berzenkedéseink ellenére korunk gyermekei vagyunk, úgyhogy: mit nekünk ma már egy kis gusztustalanság! E téren különösen sokat fejlődünk az elmúlt hat évben a szocialista-liberális kormányzás államcsődbe szédelő zseniális ámokfutásának ideje alatt – mondhatni: az ország eladósításának és teljes kifosztásának kétségbeejtő mértékével azonosan sokat. Azóta habzik igazán a bukott pártállam ránk piócásodott jelesei, no meg a lakásjogszolgáltatásra szegődött, valaha „ellenzéki” tütüben táncikáló értelmiség parlamenti demokráciának nevezett katyvasza! Mit nekünk ma már a penetráns hazudozás, a sárga földig hatoló korrupció, zsigeri denunciálások, nemzeti blaszfémia, professzionális gyűlölet- és félelemkeltés, az általánossá vált erőszak, a képernyőkről ömlő debilitás – kezdünk beleszokni. Kósza gondolataink színvonalában kezdünk hasonlítani a felvert piszkosszürke, pöceszagú habokban önfelvedten és még mindig bicskanyitogatóan magabiztos pancsikolókhöz. Olyan fejlett, politikailag korrekt társadalomban élünk, melyben a kormányzati megnyilvánulásokat tekintve bármily gusztustalan, amorális vagy perverz ötlet nyílt-színi kitérgetésének helye van. Hazánk legújabb kori történelméről gondolkodva, nekünk, mint jórészt tehetetlen résztvevőknek, megzavarhatják fejünket a minden lehető képernyőre felpofátlankodó aktuálheccmájszterek – talán még náluk is jobban átkozott reményeink –, de kellő időtávlatból, megélhetésük érdekében idegen országokba menekült utódaink szeme előtt azonban már egyértelműen kirajzolódik majd a kép, hogyan vezetett, pontról pontra az út egy összeroncsolt, kifosztott, hét krajcár-szegény, cselédtudatú, már alig élhető „Új Magyarország” felé – 90 feletti IQ-val rendelkezők számára mindenképp.

Ha mindezek után is még indíttatást érzünk a mondás igazságtartalmának vizsgálatához, kissé tágabban értelmezve a témakört, felvethetjük akár azt a kérdést is: van-e valamilyen összefüggés a táplálkozási szokások és a nemzeti karakterek között? Miért ne? Bár mintha túl sokan és túl sok helyen mondták volna el már, hogy az azúrkék tengerek partján, ízes vörösborok kortyolgatása közben szinte magától szakad fel a belcanto, ugyanúgy,

ahogy a kilenc hónapon át jeges szorításban élő tundra-
rákon a vodkakábulattal ízesített, kettős torokhangon
szóló brummogás – tehát ez a tanulmány se lenne
feleslegesebb és idiotikusabb, mint amilyeneket a
Miniszterelnöki Hivatal szokott rendelni csőstül, leendő
dolgozatunk várható honoráriumánál nagyságrendileg
sokszorososan vastkosabb pénzekért. De ha nem ragadunk
le az első kézenfekvőnek látszó ötletnél, némi kis, szinte
csak kezűgyességet kívánó ötlettel („Légy kreatív!”) ter-
vezett dolgozatunkat páratlanul eredetivé tehetjük: viz-
sgáljuk azt, létezik-e valamilyen összefüggés a
táplálkozási szokások és a hazaárulási hajlam között?
Elképzelhető, hogy témánk bejelentése az első pillantás-
ra meghökkenést vált ki sokakból, de – mivel, mint fen-
tebb kiderült, Magyarországról van szó –, nem kell tartan-
nunk attól, hogy általános felháborodást kelt. Ez esetben
tanácsos elrugaszkodni a magányos tettes verziójától,
mert hiszen az emberben annyi minden lakozhat – akik
olvastak még világirodalmat, azok tudhatják –, véletlen-
szerűen belebotolhatunk egy, az övéi iránti, esetleg külső
hatások nyomására gyűlöletbe hevített, a maga kivá-
lasztottságának tudatába belehibbant elméjű egyedbe,
ezért a reszelt sárgarépa kedvelése és a hazaárulási
hajlam bonyolult összefüggéséről alkotott következte-
tésünk téves lehet.

Célszerűbb csoportlélektani vizsgálattal élünk. Ez
nemcsak megbízhatóbb eredménnyel kecsegtet, de maga
a téma is így kívánja: nem valamiféle primitív, akár
egyetlen személy által is végrehajtható tatár-, török-,
német- vagy muszkavezetésről van szó, hanem egy
ország lakosainak kifosztásáról, közvagyonra idegen
kezdekbe játszásáról, minden vonatkozású kultúrájuk és
tudatuk lezüllesztéséről – egy ilyen bonyolultabb, időt is
rabló vállalkozáshoz feltétlenül szervezett csapatmunka
szükséges. Tehát: találnunk kell egy nem túlságosan
nagy létszámú, néhány száz főre tehető csoportot – a
szakma egyik kitűnő, nemcsak elméletben, de a gyakor-
latban is tapasztalatokat szerzett szakembere szerint ele-
gendő száz is –, amelynek tagjai mindenféle egyé-
nieskedés, lelkiismereti mérlegelés, a távolabbi jövőt
illető aggályoskodás vagy pusztán egyéni ambícióik
kielése nélkül támogatják a Vezér bármily, még 90 IQ
alatt is felismerhetően tragikus mélységekbe süllyesztő
elgondolásait. Sőt – ami még mélyebb nihilt sejtet –, a
tökéletesen bornírt, életszerűtlen, legfeljebb politikai
propagandacélokat szolgáló ötleteléseit is.

Nos, ennél a pontnál meg kell állnunk. Hümmögnünk kell kicsit, majd aludnunk rá egyet-ket-
tőt – végül elismernünk, hogy sok reménnyel ke-
csegtető tanulmányunk kivitelezhetetlen. Ilyen csoport,
bármily primitív vagy nagyon is finesztes módszerrel

próbáljuk tagjait összetoborozni, nem léteznek. Mert nem létezhet. És egy nem létező csoport nem vizsgálható, evidens módon sem táplálkozási szokásait, sem hazaárulási hajlamait illetően. Ilyen csoport létrejötte és zavartalan működése egyszerűen elképzelhetetlen egy XXI. századi, nemzeti szuverenitással, alkotmánnyal, parlamenti demokráciával, független bíróságokkal rendelkező Európai Unió tagországban, melynek alapvető értékei közé tartozik a szólás-, lelkiismereti-, és vallásszabadság, az írott és az elektronikus sajtó szabadsága, s mely ráadásul szinte megszállott buszgatója a másképp gondolkodásnak. Ebben a közegben elképzelhetetlen egy olyan, néhány száz főből álló csoport – még ha figyelembe vesszük az egyéni harácsolási vágy és a gerinctelen gyávaság összekovácsoló erejét is –, amelynek tagjai között ne akadna alkalmanként tucatnyi lázadó. Tucatnyi, végül is magyar anya szülte, ivarérett, némi iskolázottsággal is rendelkező egyén, akikben közvagyonunk elkótyavetyélése, jóléti rendszereink szétverése után, legalább amikor a termőföldek és a vízbázisok idegen tulajdonba adása kerül napirendre, mégiscsak fellobban a lelkiismeret, a haza iránti kötelező hűség, és azt mondják: „Nem. Kedves elvtársaim, ezt azért már nem.” Gondoljunk csak bele: még Adolf Hitlernek vagy Joszif Sztálinnak sem sikerült irmagjukig kiirtaniuk a hatalmuk ellen lelkiismereti okokból lázadókat! Efféle minden erkölcsiséget felülíró, bármin átgázoló cinkos összetartást legfeljebb több generációs maffia-családok tagjai között tudunk elképzelni. Akiknek már génjeikbe ivódott az éppen soros Keresztapa iránti hűség. Akikben a nemzedékeken át tartó véres leszámolások emlékei törvénné emelték nemcsak a hallgatásra, de akár a gyilkolásra kiadott parancsot is. Akik az élet természetes rendjének tartják, hogy a legkisebb engedetlenség, vagy még a tétovázás is azonnali megtorlást nyerjen, hetedíziglen tartó üldözést, megvetést, kirekesztést.

A mondás sugalmazta értékrend elleni leghevesebb tiltakozást a szemételelmiszerek témaköre váltja ki. Az „Amit megesszel, az vagy!”, mintha lenéző göggel azt mondaná: a szemételelmiszereket a szeméteemberek eszik. És ez nem így van. Nagyon nem így. A szemételelmiszerek rendszeres fogyasztói általában nagyon is derék emberek, vagy legalábbis igyekeznek azok lenni – sok egyéb mellett bizonyíték rá, hogy bár egyre pimaszabbul cincog a krajcár a zsebükben, még mindig juttatnak a neoliberalizmus diadalát reprezentáló hajléktalan nyomorultaknak annyit, hogy némi szemételelmiszer vásárlásával fenntarthassák, immár valóban csak Isten kifürkészhetetlen akarata szerinti életüket. Egyszerűen arról van szó, hogy a szemé-

élelmiszerek rendszeres fogyasztói, tehát a lakosság nagy többsége számára csak ezek a bürke-büdös szójavirslík, birkaanyag felvágottak, csontliszttejek, szirupmézek, műtrágya-erjesztésű borok, ezek az adalék-, tartósító-, színezék-, ízfokozó- és táplálékkiegészítőnek nevezett anyagokkal telenyomott, olykor műanyag, ragasztó és tisztítószerrel készítésére használt vegyületekkel kotyvasztott, tetszetős fóliákba csomagolt valamik fizethetők meg. Melyek alapján véve kis egészségügyi kockázati tényezőkkel számolva juttathatók az éhségérzet ellen a bélesatornába. Hogy a tőlünk nyugatabbra fekvő vágóhidak veszélyes hulladéknak minősülő szemete némi trükkös kotyvasztás után hogyan kerül a magyarok asztalára, mint ízletes dísznásajt, ezt az Európai Unió tagságának elnyerése óta pontosan tudjuk, de hogy ennek miért kell így lennie, arról fogalmunk sincs. Hogy egy olyan ország lakóinak, amely alapján véve kiváló minőségű élelmiszerek előállítására teremtett, ezeréves hagyományokkal, okos és szorgalmas gazdátársadalommal rendelkezik, miért kell külhonból behozott szemételelmiszerekkel táplálkozniuk – ezt talán még azok a nemzetközi tekintélyű közgazdászaink sem tudják, akik pedig még azt is tudják, hogy a gazdasági világválságot a magyar lakosság túlfogyasztása okozta. Elképzelhető, hogy a téma kimerítőbb tárgyalását a hazaárulásról elmélkedő passzusban kellett volna megejteni.

Egyes vélemények szerint a szemételelmiszerek gyártásának és fogyasztásának általánossá válásával mintha növekedett volna a szeméteemberek száma, de a magunk véleménye szerint növekedésük statisztikailag igen kis tétel lehet, ugyanis a jelenség főként a gyártó, forgalmazó és az ellenőrzésre kijelölt szűk rétegben figyelhető meg.

Az azonban bizonyos – a történelmi időkben való kalandozásaink is ebben erősítenek meg –, hogy a természet adta, különös ingyencégeket, mint például a libamáj, rókagomba, kaviár, minden időkben jórészt a semmirekellő szeméteemberek tömik magukba.

Bár a szemételelmiszerek előállítói és az általuk lefizetett táplálkozástudományi szakértők váltig hangoztatják, hogy nagy leleménnyel előállított termékeik semmiféle károsodást nem okoznak az emberi egészségben, a megállapítással szemben bizonyos fenntartással kell élnünk. Ha el is tekintünk attól a – néhány idealistát nyugtalanító – tényről, hogy a magyar lakosság legszegényebb rétegének – amely feltehetően a szemételelmiszerek legbuzgóbb fogyasztója – várható átlagéletkora megegyezik a legelmaradottabb, a legelesettebb afrikai országok lakóinak várható életkorával, akkor is van ám itt egy fura dolog! Jártunkban-

keltünkben, a mindennapos érintkezéseink során azt kell tapasztalnunk, hogy az ország választópolgárainak jelentős része tökéletesen elhülyült. Véletlenszerű találkozásainkból leszűrt sejtésünket a közvélemény-kutatások tökéletesen alátámasztják: a lakosság negyed-, harmadrészeről van szó, ami már, tízmilliónyi népességgel számolva, tömegesnek nevezhető. Ennek a tömeges, gyaníthatóan örökletes és láthatóan gyógyíthatatlan elhülyülésnek az okát hajlamosak vagyunk teljes egészében a rejtett tulajdonosi rendszerben működő, az ország kifosztásában közvetetten, de lehet, hogy közvetlenül is érdekelt szabad sajtónak felróni. Ám: félrevezető és talán igazságtalan is lenne azt állítanunk, hogy ezen mindentől teljességgel szabad és független, főként elektronikus médiumok – még ha intelligenciájuk teljes kizsákmányolásával, „sztárok”, „krémek”, újabban valamiféle „celebek”-nek nevezett lények szorgos kreálásával, sikeresen hozzák is létre az ember alattinál egy hüvelykkel alacsonyabb szintű műsorfolyamaikat –, képesek lennének tömeges méretű agyi katasztrófák kiváltására. Bizonyára más, rejtőzködő okok is közrejátszanak. Elképzelhető, hogy a folyamatot maga az „Új Magyarország” felé vezető dicsőséges menetelés váltja ki. Vagy pusztán csak a túravezetők állandó látványa – hallottunk erről szóló személyes beszámolókat. Mindenesetre, több más eshetőséget sem kizárva, indokoltan vetődhet fel a gondolat: érdemes lenne – ha a már a tragikus mértékű korai halálok kiváltó okai között, csak úgy szőrmentén, független bíróságaink produkcióira gondolva, nem is –, a tömeges elhülyülés és a szemételelmiszerek rendszeres fogyasztásának esetleges összefüggéseit megkutatni. Valami zsiros uniós pályázati pénzből, naná!

Az említett, a valós élettől tökéletesen elidegenült, idiótikusnak nevezhető réteg egyes példányait első pillantásra nem mindig könnyű felismerni. Mert nem mindegyik táncikál, mint egy madárijesztő ingujjban, nem mondja hangosan, hogy mindenki hallja, nem lesz gázáremelés, meg hogy a magyar puma éppen ugrani készül. Külsőre hasonlatosak a többséghez – nem mindegyik varratja fel vénséges ráncait vagy hord röhejes kalapot –, s bár közöttük feltűnően sok a szórakoztatóipari betanított segédmunkás, legtöbbször tisztességes munkálkodó és adófizető, családanyák és családapák, de valahogy mégis... Példákat kell hoznunk, hogy egyértelműen lássék, kikre gondolunk. Például, ha egy ilyen tökéletesen elhülyült emberrel közlik, hogy holnap viszik a gyereket eladni rabszolgának, az első pillanatban esetleg megdöbben, néhány percig még búslakodik is, de ha a mindaddig következetes hazudozásban számára hitelessé vált személyek elmagyarázzák neki, hogy erre

egy szebb jövő érdekében van szükség, a rabszolga-kereskedőkkel közösen megélt szebb jövőnk érdekében, vonakodást mimelve ugyan, de belegezik. S ha még arról is felvilágosítják, hogy a globalista rabszolgaság egyáltalán nem olyan szörnyű, mint ahogy azt az elavult és túlhaladott eszével gondolná, pláne ahogy azt a szélsőséges, felelőtlen ellenzék beállítja, hiszen a mai tőke- és rabszolgatulajdonosok vannak annyira liberálisak, hogy a napi rabszolgamunka után megengedik majd a gyerekeknek, hogy nézze a tévében a celebeket, amint vödörnyi csótányt öntögetnek egymás fejére – még küldi is: eredj, fiam, sajnos én már öreg vagyok ennyi gyönyörűséghez. Egy ilyen tökéletesen elhülyült ember például csak legyint rá, ha csalárd ügyvédek meg közjegyzők közreműködésével kizsuppolják a lakásából, vagy ha az alkotmányban is deklarált tulajdonhoz való jogát is kijátszva, elcsaklizzák földtulajdonát, csengő hangon kacag rajta, ha évtizedek óta kötelezően befizetett nyugdíjárulékai értéke, Isten tudja, miféle bankárok miféle csencselései során a harmadára csökken – neki mindent, bármit megérnek azok a szabadságjogok, melyek lehetővé teszik, hogy bőrfelülete nagy részét színes tetoválásokkal díszíttetheti, valamint testékszerek elhelyezésére átszúrathatja a nyelvét és a fitymáját. Különösnek látszó, de az előzőekhez tökéletesen hasonlatosan lehülyült az a – ebben a kategóriában általában magát műveltnek tudó –, lény is, aki lázas gyönyörűséggel olvasgat minden olyan sajtóterméket – ha még olvasni is lusta, vagy funkcionálisan analfabéta, televíziós vitaműsorok által is beszerezheti szellemi táplálékát –, melyek minden kétséget kizárva bizonyítják, hogy ő egy hazátlan sztyeppe barbár, tanulásra, iparkodásra, kereskedésre képtelen, alrendű genetikai csőd, szellemi megnyilvánulási kísérleteiben legfeljebb siralmasan provinciális, még érzéseiben, hangulataiban is csak periférikus, hevülések idején: populista, irredenta, homofób, terroristagyanús, szalon- és vérfasiszta, már úkapja is az volt, és menthetetlenül a gyereke is az lesz, ha idejében el nem kapartatja; mentegetőzik, sír, káromkodik, fogat csikorgat és tökéletesen boldog; szobája falára oly kiválasztottként megjelölt kultúrfilozófusok képmásait akasztja, kik biblikus horderejű bölcséleti rendszereik építgetése közben – a témát illetően, csak úgy másodlagosan –, hirtelen megvilágosodtak: a Szent Korona tulajdonképpen egy micisapka, a magyarság ősi jelképei hányingert keltő, szemétdombra való lomok.

Ha viszont a mondást nem nyersen fizikai, hanem kissé elvont, spirituális értelemben használjuk: bizony igaz. Amit megeszel koma, amit beveszel, az vagy. Akármit is gondolsz vagy állítasz magadról, csak annyi. Bármit prédikálsz, fikarcnyival se több.